

CRESKI ANALI II. znanstveno-stručni skup ponudio niz zanimljivih predavanja

Nepoznato o otoku Cresu – od starine do našega doba

Tijekom cijelog dana izmjenjivali su se predavači s temama iz raznih područja, od priče o zaboravljenom slikaru Ivanu Gapiću i creskim majstorima klesarima iz 15. i 16. stoljeća do priče o creskoj galiji ili pak rezultatima istraživanja genetskog nasljeđa autohtonih stanovnika otoka

Walter SALKOVIĆ

CRES ➔ U velikoj dvorani Zajednice Talijana Cres održan je II. znanstveno-stručni skup »Creski anali: Od starine do našega doba«. Tijekom cijelog dana izmjenjivali su se predavači s temama iz raznih područja, od povijesti, povijesti umjetnosti, arheologije i etnologije, do medicine, kulturnog i tradicijskog nasljeđa, a svi radovi odnosili su se na otok Cres.

Ovogodišnji skup pripremio je Grad Cres preko organizacijskog odbora kojeg su činili gradonačelnik Kristijan Jurjako, ravnateljica Creskog muzeja Jelena Dunato, generalni vikar Krčke biskupije i profesor na riječkoj Teologiji mons. dr. Franjo Velčić, profesor emeritus Medicinskog fakulteta u Rijeci prof. dr. Juraj Sepčić, prof. dr. Slaven Berतोša s Filozofskog fakulteta Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, dr. Ugo Toić kao predstavnik Otočne razvojne agencije i LAG-a Kvarnerski otoci, voditeljica creske gimnazije Melita Chiole te ravnatelj creske Osnovne škole Frane Petrića Josip Pope.

Zaboravljeni slikar

Na početku skupa nazočne su u ime organizatora i domaćina pozdravili dr. Ugo Toić i gradonačelnik Kristijan Jurjako koji je rekao da veliki broj zainteresiranih predavača pokazuje kako ima puno zanimljivih tema s otoka koje se mogu obraditi te vjeruje da će se Creski anali i dalje organizirati svake godine.

Usljedilo je 25 predavanja



Gradonačelnik Kristijan Jurjako otvara skup



Prvo predavanje - Laris Borić



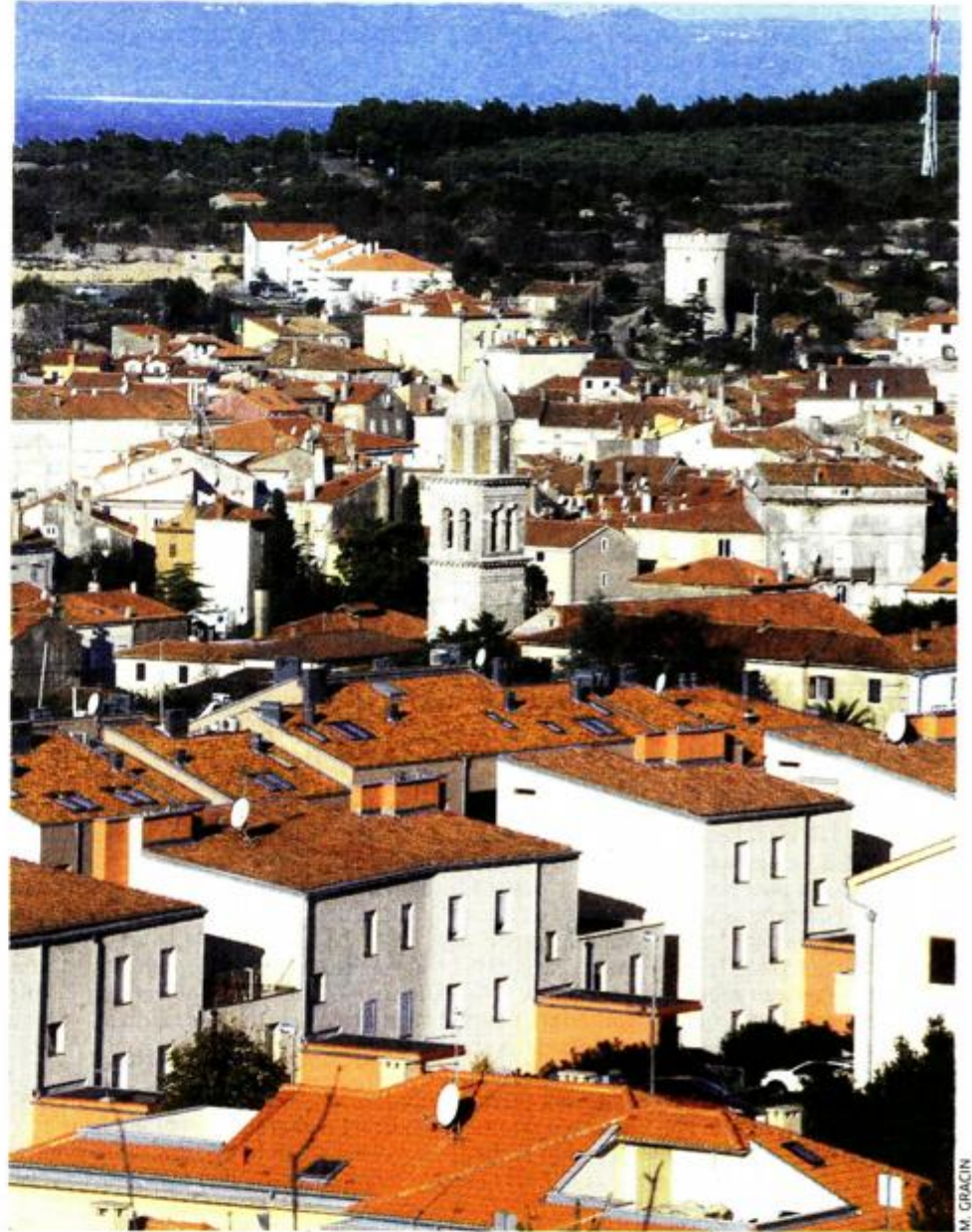
Završno predavanje - Juraj Sepčić

od kojih su neka privukla velik broj zainteresiranih mještana. U modulu posvećenom temama iz povijesti umjetnosti dr. Laris Borić sa zadarskog sveučilišta predstavio je zaboravljenog creskog slikara Ivana Gapića, a dr. Marijan Bradanović s Filozofskog fa-

GENETSKO NASLJEĐE CRESANA

Prof. dr. Blaženka Grahovac predstavila je rezultate istraživanja genetskog nasljeđa autohtonih stanovnika otoka Cresa provedenog prije 10 godina na 386 ispitanika kako bi se bolje razumjelo njihovo porijeklo, obrasci migracija, stupanj reprodukcije izoliranosti te formiranje genetičke i demografske populacijske strukture

kulteta u Rijeci creske majstore klesare iz 15. i 16. stoljeća. Nezavisni istraživač Marijan Erste iznio je zaključke svojih istraživanja poznate slike Alvisa Vivarinija koja se čuva u župnom stanu u Cresu, dok se rad Ive Jazbec Tomaić iz Odjela za kulturu Grada Rijeke odnosio na svile iz 18. stoljeća sačuvane u creskom Samostanu Sv. Frane. Tomaić je pročitala i rad kolegice Mateje Jerman o Osoru kako ga je vidio čuveni britanski arhitekt Thomas Graham Jackson. Dr. Krasan-



Na znanstveno-stručnom skupu moglo se saznati mnogo zanimljivih detalja o creskoj prošlosti, ali i sadašnjosti

ka Majer Jurišić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda govorila je o gradskoj loži u Cresu kao primjeru komunalne narudžbe, a Ivan Braut iz Rijeke o dvorani Gradske vijećnice.

Zakopana blaga

Povijesni blok otvorio je mr. Alvis Chiole iz Cresa izuzetno zanimljivom temom o creskoj galiji »Sveti Nikola s Krunom« koja je sudjelovala u bitci kod Lepanta, uslijedilo je predavanje dr. Marije Andracke s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu o creskom narodnjaku Marku Buničiću, a muzejska savjetnica Jasminka Čus-Rukonić predstavila je osorsku heraldičku baštinu. Dr. Franjo Velčić dao je pregled života i rada dr. Ivana Kvirina Bolmarčića, a Marijana Dlačić, kustosica u Lošinjskom muzeju, govorila o terminaciji cresko-osorskog kneza Giacoma Pasqualiga.

Treći blok, posvećen te-

mama iz medicine, započeo je prof. dr. Amir Muzur s Medicinskog fakulteta u Rijeci koji je ukratko iznio biografske natuknice o liječniku, političaru i diplomatu dr. Ivi Marganu. Prof. dr. Blaženka Grahovac s Medicinskog fakulteta u Rijeci predstavila je rezultate istraživanja genetskog nasljeđa autohtonih stanovnika otoka Cresa provedenog prije 10 godina na 386 ispitanika kako bi se bolje razumjelo njihovo porijeklo, obrasci migracija, stupanj reprodukcije izoliranosti te formiranje genetičke i demografske populacijske strukture. Inge Solis i Irena

Dlaka pripremile su rad o destilaciji eteričnih ulja u Martinšćici, a učenici creske gimnazije predstavili su Vransko jezero.

Posljednji blok predavanja započeo je kapetan Ivo Saganić iz Martinšćice koji je istražio kamaldoljanski samostan iz uvale Tiha, a potom je lošinjski povjesničar dr. Julijano Sokolić predstavio trideset godina djelovanja Katedre Čakavskog sabora Cres-Lošinj. Obitelj-ske i osobne nadimke u Puntićima prezentirao je Ljubo Galjanić iz Malog Lošinja, a Mladen Bastijanić iz Vineža obitelj(i) Paliska s Cresa. Giovanna Jerolimović iz Malog Lošinja govorila je o tridesetom obljetnici nove zgrade Dječjeg vrtića »Giriće« u Cresu, a skup je zaključen predavanjem prof. dr. Jurja Sepčića o tradicijskim narodnim vjervanjima u Cresu vezanim uz zakopana blaga.



Creski anali privukli velik broj otočana